

- próbnej eksploatacji nawierconych złóż węglowodorów w celu przygotowania dokumentacji złoża

Planowane przedsięwzięcie będzie polegać na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze koncesyjnym PYZDRY. W ramach inwestycji zostanie odwierconych 15 otworów wiertniczych do maksymalnej głębokości 5 300 m. W zależności od potrzeb prowadzone będą zabiegi specjalne polegające na perforacji strefy złożowej, odciążeniu złoża z ciśnienia hydrostatycznego, uaktywnieniu złoża np. poprzez tłokowanie, szczelinowanie, kwasowanie. Z karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że prace nie będą prowadzone na obszarach posiadających status terenów zamkniętych. W piśmie z 7 kwietnia 2014 r. Inwestor oświadczył, że w obszarze przedmiotowej koncesji nie planuje się wykonywania zabiegów „intensywnego szczelinowania hydraulicznego”, o którym mowa w zaleceniach Komisji Europejskiej z 22.01.2014 r. w sprawie podstawowych zasad rozpoznawania i wydobywania węglowodorów (takich jak gaz łupkowy) z zastosowaniem intensywnego szczelinowania hydraulicznego.

Z uwagi na skalę przedsięwzięcia oraz wielkość zajmowanego terenu, odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko należy stwierdzić, iż obszar koncesyjny zajmuje powierzchnię ok. 903,60 km². Wykonywane w ramach koncesji wiercenia mają charakter punktowy, ograniczony ściśle do bezpośredniego otoczenia planowanych wiertni, których powierzchnia wynosić będzie maksymalnie ok. 3 ha i do której prowadzić będzie droga dojazdowa o szerokości ok. 3-3,5 m. Ponadto, Inwestor prowadzić będzie prace geofizyczne o charakterze liniowym wzdłuż wyznaczonych profili, których celem będzie wykonanie m.in. zdjęć sejsmicznego, a do których wykorzystywane będą w szczególności sieci istniejących dróg lokalnych, polnych, przecinek leśnych lub duktów przeciwpożarowych.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c ww. ustawy stwierdzono, iż realizacja inwestycji wiązać się będzie z wykorzystaniem zasobów naturalnych w postaci wody niezbędnej do wykonania i uzupełnienia płuczki wiertniczej oraz paliwa do pracy urządzeń wiertniczych.

W związku z zapisami art. 63 ust 1 pkt 1 lit. e cyt. ustawy, dotyczących ryzyka wystąpienia poważnej awarii, należy stwierdzić, że ze względu na ilości magazynowanych i znajdujących się w instalacji substancji niebezpiecznych, przedmiotowe przedsięwzięcie polegające na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego nie kwalifikuje się do zakładu o dużym ryzyku, ani też do zakładu o zwiększonym ryzyku awarii.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. h i pkt. 3 lit. e, ww. ustawy zważono, iż obszar koncesyjny obejmuje gminy Jarocin, Żerków, Blizanów, Grodziec, Rzgów, Łądek, Stupca, Strzałkowo, Zagórz, Kołaczkowo, Miłosław, Pyzdry, Września, Chocz, Czermin, Gizałki, Nowe Miasto nad Wartą województwa wielkopolskiego.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. b ww. ustawy stwierdzono, iż z uwagi na lokalizację inwestycji w znacznej odległości od granicy państwa, należy wykluczyć transgraniczne oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na poszczególne elementy przyrodnicze.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. b, c, f oraz j cyt. ustawy, stwierdzono, że w zasięgu granic obszaru koncesyjnego, nie ma zlokalizowanych uzdrowisk, ani też obszarów ochrony uzdrowiskowej, wybrzeży, obszarów górskich i terenów, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. d ww. ustawy zważono, iż realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wiąże się ze zmianą wielkości emisji hałasu i zmianą warunków akustycznych na terenach położonych wokół planowanej inwestycji. Inwestycja obejmuje wykonanie badań sejsmicznych oraz prac wiertniczych.

Prace sejsmiczne przeprowadzone będą metodą wibratorową, bez użycia materiałów wybuchowych i związane będą z krótkotrwałym oddziaływaniem na środowisko w trakcie przejazdu oraz pracy grupy wibratorów. Nie będą zatem stanowić zagrożenia dla klimatu akustycznego w pobliżu terenu inwestycji.

Wpływ na warunki akustyczne na terenach położonych wokół planowanej inwestycji będą miały natomiast prace wiertnicze. Zgodnie z treścią karty informacyjnej przedsięwzięcia, źródłami hałasu będą: silniki spalinowe, agregaty prądotwórcze, wyciąg wiertniczy, stół wiertniczy, pompy tłokowe, pompy płuczkowe, system oczyszczania płuczki, wentylatory, generatory, sprężarki powietrza i inne podzespoły wchodzące w skład urządzenia wiertniczego. Agregaty prądotwórcze stosowane będą jedynie w sytuacji, gdy nie będzie możliwości doprowadzenia energii elektrycznej z istniejącej sieci energetycznej w pobliżu wiertni. Prace wiertnicze prowadzone będą całodobowo. Inwestor zadeklarował, iż prace wiertnicze prowadzone będą w odległościach większych niż ich ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne na środowisko. Ponadto, przy ustalonej lokalizacji urządzenia wiertniczego, po jego uruchomieniu, zostaną przeprowadzone badania rzeczywistej emisji hałasu. Jeżeli w wyniku tego badania na granicach terenów chronionych akustycznie wystąpią przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska, wówczas zostaną zastosowane dostępne środki przeciwhałasowe, przede wszystkim ekrany akustyczne, np. błądy dźwiękochłonne do oszalowania szybu wiertni, wały ziemne wokół wiertni, a także dobór rodzaju zasilania urządzenia wiertniczego. Osiągnięcie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie zostanie potwierdzone kolejnymi pomiarami hałasu przeprowadzonymi po zastosowaniu środków przeciwhałasowych. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzono, iż prowadzenie planowanej działalności w sposób opisany w karcie informacyjnej przedsięwzięcia nie będzie powodować ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska, a akustyczne standardy jakości środowiska będą zachowane.

Prace przygotowawcze i montażowe będą źródłem emisji substancji do powietrza ze spalania paliw w silnikach środków transportu, jednakże z uwagi na krótki okres trwania tego etapu i niezorganizowany charakter tej emisji należy ją uznać za pomijalną. W karcie informacyjnej przedsięwzięcia przedstawiono obliczenia wielkości emisji oraz obliczenia rozprzestrzeniania w powietrzu takich substancji jak: pył zawieszony PM 10, pył zawieszony PM 2,5, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek węgla, oraz benzo(a)piren. Przedstawiono także obliczenia opadu pyłu. Źródłem emisji ww. substancji do powietrza w miejscu wierceń poszukiwawczych i rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na terenie koncesji PYZDRY będzie kotłownia o mocy znamionowej 375 kW oraz spalanie oleju napędowego w agregatach prądotwórczych. Na terenie wiertni zostaną zainstalowane cztery agregaty prądotwórcze, jednakże założono, iż jednocześnie pracować będą tylko dwa, pozostałe stanowiąc będą awaryjne źródło energii. Z informacji przedstawionych przez Inwestora wynika, iż otwory poszukiwawcze zostaną zlokalizowane w obrębie terenów o rolniczo-leśnym charakterze. Spośród stosowanych urządzeń wiertniczych na analizowanym terenie zostanie wybrane urządzenie wykorzystywane najczęściej do tego typu prac, ednakże charakteryzujące się reprezentatywną emisją substancji do powietrza. Przedstawiona analiza rozprzestrzeniania substancji w powietrzu wykazała że wielkości emisji ww. substancji nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U.2012, poz. 1031) oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu, w tym dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010r. Nr 16, poz.87) poza terenem wiertni. W powyższej analizie pomięto emisję związaną z napełnianiem i magazynowaniem zbiorników na paliwo z uwagi na niską prężność par. Pominięto także emisję związaną z ruchem pojazdów po terenie inwestycji z uwagi na jej niezorganizowany charakter. Nie uwzględniono również emisji ze spalania gazu w pochodni ze względu na fakt, iż na pochodnię kierowany jest jedynie nadmiar gazu towarzyszący procesowi opróbowania złoża oraz zabiegom specjalnym, zmierzającym do udostępnienia odkrytego złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, a także zrzutom występującym w czasie awaryjnego lub planowanego wyłączenia poszczególnych elementów instalacji, jak i ze względu na jej niezorganizowany charakter. Ponadto, spalanie gazu zrzutowego w pochodni ma na celu

zapobiegnięcie bezpośredniemu wprowadzeniu do atmosfery składników gazu ziemnego, tj. metanu i wyższych węglowodorów, a także innych składników gazu ziemnego. Biorąc powyższe pod uwagę, a także uwzględniając działania podejmowane przez Inwestora na etapie eksploatacji inwestycji takie jak: wykorzystywanie paliw o najwyższych parametrach jakościowych, wykorzystywanie do spalania w kotłowni paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz ograniczanie czasu emisji do niezbędnego minimum, należy stwierdzić, iż przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie stanowiło zagrożenia dla stanu powietrza w rejonie wiertni.

W nawiązaniu do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. c, e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeanalizowano również, że na etapie prowadzenia badań geofizycznych, z uwagi na krótkotrwałość i rozproszony charakter tych działań, etap ten nie będzie stanowił zagrożenia dla stanu jakości powietrza w obszarze koncesji. Wobec powyższego, odnosząc się również do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy, ustalono, iż przedmiotowa Inwestycja nie powinna powodować kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze koncesji.

W związku z przedmiotowym przedsięwzięciem będą wytwarzane odpady zarówno niebezpieczne, jak i inne niż niebezpieczne. W trakcie eksploatacji przedsięwzięcia powstawać będą m.in.: odpady z wydobywania kopalin, tj. płuczki i odpady wiertnicze, odpady opakowaniowe czy sorbenty. Z karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, iż powstające odpady będą magazynowane selektywnie. Miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych zostaną wydzielone i dodatkowo zabezpieczone, np. geomembraną, a także zostaną zabezpieczone przed wpływem czynników atmosferycznych. Odpady te będą czasowo magazynowane na wiertni w odpowiednich, szczelnych pojemnikach. Odpady powstające w trakcie robót wiertniczych będą zagospodarowane na podstawie wydanych decyzji zatwierdzających program gospodarki odpadami wydobywczymi oraz program gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Z przedstawionych informacji wynika, iż odpady o kodach 01 01 02 - odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali oraz 01 05 08 -płuczki wiertnicze zawierające chlorki i odpady inne niż wymienione w 01 05 05 i 01 05 06 będą objęte „Programem gospodarowania odpadami wydobywczymi” zatwierdzonym decyzją właściwego organu. Odpady te będą gromadzone selektywnie, w szczelnych zbiornikach i po zakończeniu wiercenia lub sukcesywnie w miarę napełnienia zbiorników, będą przekazywane uprawnionym podmiotom.

Projektowane otwory wiertnicze wykonywane będą do głębokości ok. 5300 m. Powyższe prace geologiczne, Inwestor deklaruje wykonywać zgodnie z projektem prac geologicznych oraz zatwierdzonym planem ruchu zakładu górniczego. Inwestycja znajduje się w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 Pradolina Warszawsko-Berlińska i nr 311 Zbiornik rzeki Prosną.

W celu zabezpieczenia przed łączeniem się poziomów wodonośnych w procesie wiercenia Inwestor zakłada rurowanie otworu wiertniczego kolumnami rur okładzinowych oraz cementowanie przestrzeni poza rurowej, które jednocześnie uchroni przed przenikaniem zanieczyszczeń z płuczki wiertniczej i zabiegów specjalnych, a także infiltracją z powierzchni terenu.

Według zapisów karty informacyjnej przedsięwzięcia oraz jej uzupełnienia, w ramach przedmiotowej koncesji Inwestor nie będzie prowadził wielkoskalowego zabiegu szczelinowania hydraulicznego. W trakcie wiercenia prowadzone będą natomiast techniczne zabiegi specjalne, których zadaniem będzie bezpośrednie udostępnienie analizowanego interwału skał. W celu udostępnienia złoża, jeżeli złoże osłonięte jest rurami okładzinowymi wykonuje się perforację rur okładzinowych za pomocą odpowiednio rozmieszczonych wewnątrz rur małogabarytowych kumulacyjnych ładunków wybuchowych. Celem perforacji jest osiągnięcie maksymalnej produktywności otworu przez ustanowienie dobrego połączenia pomiędzy otworem wiertniczym, a formacją złożową. Po przeprowadzonej perforacji, w przypadku braku przypiływu, obniża się ciśnienie w otworze przez usunięcie części płuczki i

obniżenie ciśnienia hydrostatycznego wywieranego na złoża za pomocą tłoka z zaworem zwrotnym (tłokowanie) lub wymianę płuczki o niższym ciężarze właściwym. Jeżeli złoża nie jest zarurowane, to nie występuje potrzeba wykonania perforacji, natomiast pozostałe czynności są takie same jak w przypadku horyzontu zarurowanego. W przypadku niezadowolających parametrów złożowych, mogą być prowadzone zabiegi stymulacji. W zależności od sytuacji złożowej, do tych procesów stosuje się płukanie odwiertu, poprzez kwasowanie przy zastosowaniu roztworu opartego na wodzie i kwasie solnym, kwasie mrówkowym, kwasie octowym i kwasie fluorowodorowym lub szczelinowanie. Przyjęcie technologii zabiegów stymulacyjnych, jak również skład substancji chemicznych stosowanych do zabiegów specjalnych, ustalany jest dopiero po odwierceniu złoża, gdyż wynika z różnych charakterystyk jego skał zbiornikowych, w tym głównie z różnic we współczynnikach przepuszczalności charakteryzujących poszczególne formacje geologiczne oraz stanu strefy przyodwiertowej. Niemniej jednak, właściwie wykonane ururowania odwiertu oraz jego zacementowanie, wraz z naturalną barierą w postaci formacji geologicznych zalegających ponad skalami zbiornikowymi gazu ziemnego oraz zabezpieczenia podczas przechowywania tych substancji na powierzchni terenu, wykluczają możliwość migracji substancji do warstw wodonośnych.

W przypadku jeśli zasoby gazu ziemnego w danym odwiercie uzasadnią ekonomiczną opłacalność jego wydobywania, wokół otworu powstanie strefa przyodwiertowa, której zagospodarowanie odbywać się będzie na podstawie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża, którą poprzedzić musi uzyskanie odrębnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przeciwnym razie, odwiert zostanie zlikwidowany poprzez wykonanie korków cementowych, celem oddzielenia warstw wodonośnych oraz warstw, które mogą zawierać węglowodory. W celu jednoznacznego określenia przydatności odwiertu, po odwierceniu otworu prowadzone będą w ramach tego etapu testy eksploatacyjne oraz próbna eksploatacja. W trakcie ich trwania prowadzone będą obserwacje zachowania złoża, zmian wydajności wydobywanego gazu, zmian ciśnienia lub składu płynów złożowych.

Uwzględniając powyższe ustalenia, związane z tym, że prace będą zaplanowane przeprowadzone w sposób jak najmniej ingerujący w środowisko przyrodnicze pod nadzorem przyrodniczym, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione, a w szczególności na gatunki, siedliska przyrodnicze lub siedliska gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000. ani pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 lub powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na wielkość i złożoność oddziaływania, oraz rodzaj i lokalizację inwestycji, a także postanowienia organu opiniującego Burmistrz Gminy Zagórów postanowieniem z dnia 13.05.2014 r. stwierdził, iż dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Burmistrz Gminy Zagórów zawiadomieniem Nr IKOS.6220.2.2014 z dnia 21 maja 2014 r. poinformował strony o zebranych materiale dowodowym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W zawiadomieniu zawarto informacje o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia odnośnie zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dnia od daty otrzymania zawiadomienia. Na etapie całego postępowania nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski do planowanego przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie za pośrednictwem Burmistrza Gminy Zagórów w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Prawomocność decyzji musi zostać potwierdzona przez organ wydający decyzję, poprzez zamieszczenie w niej klauzuli stwierdzającej ostateczność.

Zgodnie z art. 72 ust 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 w/w ustawy. Wniosek ten powinien być złożony w terminie czterech lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Złożenie wniosku może nastąpić w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile przed upływem czterech lat strona, która złożyła wniosek otrzyma stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Niniejsza decyzja zgodnie z art. 86 w/w ustawy wiąże organy wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1.

BURMISTRZ
Władysław Radniecki
Władysław Radniecki